

ODBOR KRÍZOVÉHO RIADENIA

NÁPLŇ ČINNOSTI

Zabezpečuje výkon štátnej správy na úseku civilnej ochrany obyvateľstva a riadenia štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu, hospodárskej mobilizácie, obrany štátu najmä:

a) na úseku civilnej ochrany obyvateľstva a riadenia štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu

Podľa zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov:

1. vypracúva analýzu možného vzniku mimoriadnej udalosti vo svojom územnom obvode,
2. vypracúva plán ochrany obyvateľstva v súčinnosti s právnickými osobami a fyzickými osobami a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom im ukladá úlohy,
3. riadi a organizuje prípravu na civilnú ochranu,
4. vypracúva a vedie dokumentáciu civilnej ochrany,
5. riadi po odbornej stránke a kontroluje plnenie povinností právnických osôb, fyzických osôb a obcí v civilnej ochrane,
6. v spolupráci s verejnoprávnymi inštitúciami s humanitným poslaním organizuje a vykonáva preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť v civilnej ochrane,
7. rozhoduje o povinnosti vytvárať jednotky civilnej ochrany a zariadenia civilnej ochrany pre potreby územia,
8. riadi záchranné práce, ak nepatria do pôsobnosti iných orgánov štátnej správy, právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov alebo obcí; prednosta okresného úradu je oprávnený ukladať úlohy a vydávať príkazy vedúcim iných štátnych orgánov, starostom obcí, štatutárnym orgánom právnických osôb a fyzickým osobám vo svojom územnom obvode súvisiace s riadením záchranných prác,
9. plánuje, vyhlasuje, riadi a zabezpečuje evakuáciu, ak nepatrí do pôsobnosti právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov alebo obcí, a rozhoduje o povinnosti obcí umiestniť evakuovaných,
10. predkladá návrh skladby, rozsahu a určenia výdavkov na civilnú ochranu z prostriedkov štátneho rozpočtu na schválenie ministerstvu,
11. riadi a kontroluje hospodárenie s materiálom civilnej ochrany, zabezpečuje vybavenie jednotiek civilnej ochrany vytvorených pre potreby územia materiálom civilnej ochrany,
12. uplatňuje stavebnotechnické požiadavky na stavby z hľadiska požiadaviek civilnej ochrany,
13. rozhoduje o umiestnení technických prostriedkov informačného systému civilnej ochrany na nehnuteľnostiach právnických osôb a fyzických osôb a na základe ich žiadosti pripravuje podklady na poskytnutie jednorazovej peňažnej náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva podľa tohto zákona, ktorá zodpovedá rozsahu tohto obmedzenia; jednorazovú peňažnú náhradu možno uplatniť najneskôr do jedného roka po umiestnení technických prostriedkov informačného systému civilnej ochrany na ich nehnuteľnosti,
14. určuje právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom rozsah dokumentácie plánov ochrany zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti okrem podnikateľov, ktorí spracúvajú dokumentáciu podľa osobitného predpisu,
15. analyzuje a vyhodnocuje opatrenia vykonávané na riešenie mimoriadnej udalosti, škody spôsobené mimoriadnou udalosťou a náklady vynaložené na vykonanie záchranných prác,
16. informuje obyvateľstvo a verejnosť o zdroji ohrozenia,
17. je dotknutým orgánom pri prerokúvaní územných plánov obcí a zón, v územnom konaní, stavebnom konaní a kolaudačnom konaní, ak ide o zariadenia civilnej ochrany,
18. zabezpečuje najmenej raz za tri roky precvičenie, prehodnotenie a podľa potreby aj zmenu alebo doplnenie plánu ochrany obyvateľstva zahŕňajúceho možné závažné priemyselné havárie v podniku kategórie B podľa osobitného predpisu,

19. riadi informačný systém civilnej ochrany a plní jeho úlohy, vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu vo svojom územnom obvode; ak rozsah mimoriadnej udalosti presahuje územný obvod okresného úradu, neodkladne oznamuje a navrhuje vyhlásenie mimoriadnej situácie okresnému úradu v sídle kraja. O vyhlásení mimoriadnej situácie neodkladne informuje štátne orgány, samosprávny kraj, obce, Policajný zbor, Hasičský a záchranný zbor a Ozbrojené sily SR,
20. spolupracuje pri obstarávaní územného plánu s jeho obstarávateľmi pri určovaní rozsahu povinnej výstavby zariadení civilnej ochrany,
21. riadi, koordinuje a kontroluje vykonávanie úloh a opatrení civilnej ochrany,
22. ukladá po vyhlásení mimoriadnej situácie písomným príkazom právnickej osobe, fyzickej osobe – podnikateľovi alebo fyzickej osobe povinnosť poskytnúť vecné plnenie na zvládnutie úloh pri mimoriadnej udalosti,
23. na základe požiadavky obce spolupracuje s obcou pri posúdení rozsahu poškodenia obydlia v súvislosti so žiadosťou o jednorazovú finančnú výpomoc, vypracúva zoznam týchto žiadostí a predkladá ho so svojím stanoviskom ministerstvu,
24. vypracúva zoznam žiadostí na poskytnutie náhrady škody spôsobenej fyzickou osobou pri plnení úloh civilnej ochrany alebo v priamej súvislosti s ňou, ktorý predkladá so svojím stanoviskom ministerstvu,
25. vykonáva štátnu správu a koná pri porušení povinnosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa na úseku civilnej ochrany v priestupkovom konaní a v správnom konaní ukladaním pokút.

Podľa **ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu** v znení neskorších predpisov:

1. pripravuje podklady na rokovanie bezpečnostnej rady obvodu týkajúce sa vyhodnotenia bezpečnostnej situácie v územnom obvode okresného úradu v súčinnosti s inými štátnymi orgánmi a obcami, pripravuje návrhy opatrení na zachovanie bezpečnosti okresu a opatrenia na predchádzanie krízovej situácie a predkladá ich bezpečnostnej rade obvodu,
2. v období krízovej situácie plní úlohy súvisiace s činnosťou bezpečnostnej rady okresu so zachovávaním alebo obnovou demokratického poriadku, s organizovaním činnosti na obnovu zákonného stavu, na ochranu života a zdravia osôb, majetku a životného prostredia, so zabezpečením riadneho fungovania hospodárstva, zásobovania, dopravy, zdravotnej starostlivosti a verejného poriadku, s obmedzovaním základných práv a slobôd, ukladaním povinností právnickým osobám a fyzickým osobám v rozsahu podľa tohto ústavného zákona,
3. zabezpečuje doručovanie uznesení bezpečnostnej rady obvodu a vykonáva kontrolu plnenia úloh a opatrení uložených iným štátnym orgánom a obciam vo svojej územnej pôsobnosti,
4. zabezpečuje úlohy sekretariátu bezpečnostnej rady obvodu spojené s jej činnosťou,
5. vypracúva návrh plánu práce bezpečnostnej rady obvodu na kalendárny rok a predkladá ho na schválenie bezpečnostnej rade obvodu;

Podľa **zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

1. dáva vyjadrenie k bezpečnostnej správe,
2. vykonáva štátny dozor na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v podnikoch pri zabezpečovaní a plnení úloh civilnej ochrany,
3. poskytuje informácie z vyšetrovania závažných priemyselných havárií;

Podľa **zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu** v znení neskorších predpisov:

1. plní úlohy sekretariátu krízového štábu okresného úradu a sekretariátu bezpečnostnej rady obvodu, podieľa sa na príprave materiálov na ich rokovania a vedie ich dokumentáciu,
2. koordinuje činnosť obcí pri príprave na krízovú situáciu a pri jej riešení a činnosť podnikateľov a právnických osôb pri civilnom núdzovom plánovaní,
3. vykonáva opatrenia na riešenie krízových situácií,

4. plní úlohy ustanovené vládou a v rozsahu určenom vládou aj ústredným krízovým štábom, okresným úradom v sídle kraja pri príprave na riešenie krízových situácií a pri ich riešení,
5. uskutočňuje civilné núdzové plánovanie,
6. kontroluje civilné núdzové plánovanie obcí,
7. spolupracuje s príslušnými orgánmi iných štátov pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
8. organizuje odbornú prípravu krízových štábov obcí pri príprave na krízové situácie,
9. plní úlohy civilnej ochrany pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
10. vypracúva podklady na uloženie pokuty podnikateľovi alebo právnickej osobe za porušenie povinností ustanovených v § 12 zákona,

Podľa zákona č. **541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie** (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

1. spolupracuje (ak je dotknutý havarijným plánovaním) pri vypracúvaní havarijných plánov v rámci svojej pôsobnosti a poskytuje príslušným subjektom potrebné podklady,
2. povinne sa zúčastňuje v rozsahu a spôsobom určeným plánom ochrany obyvateľstva alebo havarijným dopravným poriadkom na precvičovaní a uskutočňovaní ochranných opatrení a v určenom rozsahu aj na likvidácii následkov nehôd alebo havárií jadrových zariadení alebo nehôd alebo havárií pri preprave rádioaktívnych materiálov,
3. poskytuje Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky údaje potrebné na zabezpečenie havarijnej pripravenosti, na prípravu a realizáciu cvičení, hodnotenie nehôd alebo havárií na jadrových zariadeniach a pri preprave rádioaktívnych materiálov a na prognózu ich vývoja,

Podľa zákona č. **7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami** v znení zákona č. 180/2013 Z. z. (ďalej len „zákon č. 7/2010 Z. z.“):

1. zabezpečuje hlásnu povodňovú službu a varovanie obyvateľstva,
2. zabezpečuje výkon hlásnej povodňovej služby a varovanie obyvateľstva,
3. organizuje školenia o vykonávaní hlásnej povodňovej služby a varovaní obyvateľstva a odborné školenie o povodňových záchranných prácach pre zamestnancov obcí a ďalších právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov zapojených do výkonu ochrany pred povodňami,
4. spracúva povodňový plán záchranných prác okresu a schvaľuje povodňové plány záchranných prác obcí,
5. vyhodnocuje vykonávanie povodňových záchranných prác obcami a verifikuje obcami vynaložené výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác,

b) na úseku hospodárskej mobilizácie

Podľa zákona č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v kríz. situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov:

1. vedie evidenciu prostredníctvom špecifického aplikačného programu jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie,
2. rozhoduje o povinnosti obce zriadiť výdajňu odberných oprávnení a vykonáva ich kontrolu,
3. riadi, koordinuje a kontroluje činnosť obcí pri vykonávaní opatrení hospodárskej mobilizácie,
4. koná vo veciach priestupkov a správnych deliktov,
5. uplatňuje na okresnom úrade v sídle kraja požiadavky obcí nachádzajúcich sa v územnom obvode okresného úradu na nariadenie vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie,
6. informuje okresný úrad v sídle kraja na jeho žiadosť, ak informácie nie sú dostupné prostredníctvom špecifického aplikačného programu jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie,
7. spracúva a aktualizuje informácie potrebné na vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie v špecifickom aplikačnom programe jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie a spolupracuje pritom s obcami, Sociálnou poisťovňou, úradmi práce sociálnych vecí a rodiny, ostatnými miestnymi orgánmi štátnej správy a subjektmi hospodárskej mobilizácie vo svojom územnom obvode,
8. v období krízovej situácie dáva podnet okresnému úradu v sídle kraja na nariadenie vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie,
9. po nariadení vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie na území okresu vyžaduje od Sociálnej poisťovne poskytnutie údajov z evidencie poistencov alebo od úradov práce, sociálnych vecí a rodiny poskytnutie údajov o uchádzačoch o zamestnanie z evidencie uchádzačov o zamestnanie podľa profesie na účel možnosti uloženia pracovnej povinnosti,
10. príkazom prednostu v rámci svojej pôsobnosti určuje subjekty hospodárskej mobilizácie vrátane rozsahu vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie, mení určeným subjektom rozsah vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie a zrušuje určené subjekty vrátane vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie,
11. po nariadení vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie vydáva alebo zrušuje písomný príkaz fyzickej osobe na vykonanie pracovnej povinnosti alebo písomný príkaz právnickej osobe, fyzickej osobe – podnikateľovi a fyzickej osobe na vecné plnenie alebo písomný príkaz právnickej osobe a fyzickej osobe – podnikateľovi na opatrenie hospodárskej mobilizácie v oblasti poskytovania služieb; v písomnom príkaze určí aj rozsah vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie,
12. rozhoduje o oslobodení fyzickej osoby od pracovnej povinnosti na základe jej písomnej žiadosti,
13. organizuje distribúciu odberných oprávnení obciam po nariadení mimoriadnych regulačných opatrení,
14. informuje okresný úrad v sídle kraja o skutočnostiach podľa § 16 ods. 3 písm. g) bod 1 až 5 zákona,
15. na základe požiadavky určeného subjektu zabezpečuje doplnenie ľudských zdrojov a vecných prostriedkov na účel plnenia konkrétneho opatrenia hospodárskej mobilizácie, ktoré vykonáva určený subjekt na základe rozhodnutia alebo príkazu; doplnenie ľudských zdrojov zabezpečuje v spolupráci s obcami,

Podľa zákona č. 372/2012 Z. z. o štátnych hmotných rezervách a o doplnení zákona č. 25/2007 Z. z. o elektronickom výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

1. podieľa sa na tvorbe pohotovostných zásob v spolupráci s ústrednými orgánmi štátnej správy v súlade s krízovým plánom Správy rezerv,
2. uplatňuje požiadavky na poskytnutie pohotovostných zásob na Správe rezerv a bezodkladne o tom informuje okresný úrad v sídle kraja; žiadosť okresného úradu na poskytnutie pohotovostných zásob je sumár požiadaviek obcí v územnom obvode okresného úradu a požiadaviek okresného úradu;

c) na úseku obrany štátu

Podľa zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov:

1. vykonáva pri plnení úloh súvisiacich so zachovávaním bezpečnosti a obrany štátu kontroly prijatých opatrení potrebných na obranu štátu a podieľa sa na vykonávaní mobilizačných cvičení,
2. koordinuje činnosť obcí pri plnení úloh potrebných na obranu štátu,
3. prijíma opatrenia a ukladá úlohy potrebné na obranu štátu obciam, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom alebo fyzickým osobám a v spolupráci s okresným úradom v sídle kraja kontroluje plnenie týchto úloh,
4. spolupracuje s okresným úradom v sídle kraja pri vedení evidencie právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov a fyzických osôb, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu uložená povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, príslušníkom Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie,
5. spolupracuje s okresným úradom v sídle kraja pri vedení evidencie podľa bodu 4, určovaní a kontrole vhodnosti a technickej spôsobilosti nehnuteľností a vecných prostriedkov potrebných v čase vojny alebo vojnového stavu,
6. vedie na základe podkladov okresného úradu v sídle kraja a obcí vo svojom územnom obvode evidenciu fyzických osôb, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu uložená pracovná povinnosť na zabezpečenie obrany štátu,
7. ukladá na návrh okresného úradu v sídle kraja alebo na návrh obce vo svojom územnom obvode v čase vojny alebo vojnového stavu pracovnú povinnosť fyzickým osobám,
8. rozhoduje o oslobodení fyzickej osoby od pracovnej povinnosti na základe jej písomnej žiadosti alebo na základe písomnej žiadosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby - podnikateľa, s ktorou je v pracovnoprávnom vzťahu, obdobnom pracovnom vzťahu alebo v štátnozamestnaneckom vzťahu,
9. ukladá na návrh okresného úradu v sídle kraja v čase vojny alebo vojnového stavu právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom a fyzickým osobám povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie,
10. ukladá na návrh okresného úradu v sídle kraja v čase vojny alebo vojnového stavu právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom a fyzickým osobám povinnosť poskytnúť vecné prostriedky na plnenie úloh obrany štátu tak, aby nedošlo k ohrozeniu zásobovania základnými potravinami, vodou, energiami, zdravotníckym zabezpečením a k ohrozeniu základnej veterinárnej ochrany územia,
11. ukladá v čase vojny alebo vojnového stavu fyzickej osobe, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu, obdobnom pracovnom vzťahu alebo v štátnozamestnaneckom vzťahu povinnosť
  - 11.1. zotrvať v tomto vzťahu, ak jej zamestnávateľ plní úlohy hospodárskej mobilizácie a fyzické osoby sú určené na plnenie týchto úloh,
  - 11.2. vykonávať aj iný ako dohodnutý druh práce alebo na inom mieste, alebo u iného zamestnávateľa,
12. oznamuje obciam právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu uložená povinnosť poskytnúť vecné prostriedky, povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie alebo pracovnú povinnosť,
13. podieľa sa na zabezpečovaní prípravy obrany štátu,
14. doručuje rozhodnutie o uložení povinnosti prostredníctvom pošty, obce alebo fyzických osôb vopred určených okresným úradom,
15. vypracúva podklady na uloženie pokuty právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi,

Podľa zákona č. **570/2005 Z. z. o brannej povinnosti** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

1. zabezpečuje priestory na vykonanie odvodu podľa požiadavky okresného úradu v sídle kraja a uhrádza náklady súvisiace s poskytnutím priestorov a ich prevádzkou,
2. zabezpečuje oslobodenie zamestnancov okresného úradu od povinnosti vykonať mimoriadnu službu,
3. oznamuje okresnému úradu v sídle kraja meno a priezvisko prednostu okresného úradu, primátorov miest, starostov obcí a mestských častí dislokovaných vo svojom územnom obvode, ktorí sú oslobodení od výkonu mimoriadnej služby,

Podľa zákona č. **281/1997 Z. z. o vojenských obvodoch** a zákona, ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 281/1997 Z. z.“) vytýči hranice vojenského obvodu v súčinnosti s ministerstvom obrany a so susediacimi obcami, trvale ich označí lomovými bodmi a spracuje príslušné časti katastrálneho operátu;

e) na úseku ochrany utajovaných skutočností

Podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bezpečnostný zamestnanec najmä:

1. vedie zoznam a evidenciu oprávnených osôb pre stupeň utajenia Dôverné a Vyhradené a zoznam a evidenciu osôb, ktorým zaniklo oprávnenie oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami,
2. vedie zoznam funkcií, pri ktorých výkone sa môžu oprávnené osoby oboznamovať s utajovanými skutočnosťami,
3. vykonáva kontrolnú a metodickú činnosť v rozsahu stanovenom prednostom,
4. podieľa sa na zisťovaní a prešetrovaní prípadov neoprávnenej manipulácie s utajovanými skutočnosťami a vedie ich zoznam,
5. zúčastňuje sa školení k ochrane utajovaných skutočností,
6. predkladá ministerstvu na stanovisko návrh zmluvy o postúpení utajovaných skutočností na podnikateľa,
7. zasiela ministerstvu podklady o certifikovaných mechanických zábranných prostriedkoch a technických zabezpečovacích prostriedkoch,
8. zasiela ministerstva správu o kontrole ochrany utajovaných skutočností za predchádzajúci kalendárny rok,
9. zodpovedá za spracovanie dokumentácie fyzickej bezpečnosti a objektovej bezpečnosti chráneného priestoru,
10. zabezpečuje prešetrenie všetkých okolností neoprávnenej manipulácie s utajovanou skutočnosťou, posudzuje rozsah a prípadne hroziace následky neoprávnenej manipulácie alebo pokusy o narušenie ochrany utajovaných skutočností, prijíma opatrenia na zamedzenie, likvidáciu alebo zmiernenie následkov neoprávnenej manipulácie,
11. v prípade podozrenia zo spáchania trestného činu oznámi vec vecne a miestne príslušnému útvaru Policajného zboru, o čom upovedomí ministerstvo,
12. vypracúva správu o spôsobe, záveroch prešetrenia a následných opatreniach prijatých proti neoprávnenej manipulácii s utajovanou skutočnosťou a prostredníctvom ministerstva ju zasiela Národnému bezpečnostnému úradu; ak bola vec oznámená orgánom činným v trestnom konaní, oznamuje dátum, názov a adresu orgánu, ktorému bolo trestné oznámenie podané,
13. vykonáva kontrolnú a metodickú činnosť v rozsahu stanovenom prednostom,
14. plní ďalšie úlohy na úseku ochrany utajovaných skutočností v rozsahu vymedzenom prednostom.